Regd No. N. 45 / M, 3813

ప్రతిక [illegible]

మాగ్రంథాలు
గో. కిష్టం సంచిక
[illegible]
పుస్తకా లయిపోయినవి
[illegible]
గోలకొండ పత్రికాలయం.

గోల్కొండపత్రిక

హిందువుల పండుగలు
[illegible]
ఇంతలో ఇదికూడా దొరకదు.
మరల అచ్చుకాదు.
గోలకొండ పత్రికాలయం

102547 ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౭ ● హైద్రాబాదు దక్కన్ [illegible] స్వభాను చైత్ర శు॥ ౭ (౭-౭-౧౩౫౨ఫ) సోమవారము ● సంచిక [illegible]

టూనిసియాలో జర్మను సేనలకు ముట్టడి

బెంగాలు, ఆస్సాములపై జపాను విమానాల దాడులు

ఏప్రిలు ౭, ౮ తేదులలో నానాకేంద్రములనుండి ప్రకటితములైన యుద్ధసమాచారముల సంగ్రహము [illegible]

టూనిసియా

టూనిసియాలో దక్షిణభాగమున బ్రిటిషువారి సేనలు ఏప్రిలు ౬న తెల్లవారుసరికి అక్కారియాత్ [illegible]

[illegible]

రష్యా

రష్యాలో కాకేసస్ ప్రదేశములో [illegible]

[illegible]

దక్షిణ రష్యాలో జర్మనులు

[illegible]

ఇండియా

[illegible]

ఇత్తెహాది ముస్లిమీను సంఘాధ్యక్షుని ఆనతి

[illegible]

"వరంగలులో [illegible]

[illegible]

× లక్షలు విద్యకై దానం

శ్రీమంతు రాజాపన్నాలాలు పిత్తిగారు [illegible]

[illegible]

బహద్దరుయార్‌జంగు గౌరవ లాంఛనాలు వాపసు

మ. ఘ. వ. నిజాంప్రభువుగారు [illegible]

"ఇతడు [illegible] వారపత్రికగా [illegible] గౌరవలాంఛనములన్నీ సర్కారు వారికి వాపసు చేయుచున్నానని [illegible]

[illegible]

పరిశిష్టములు

[illegible]

గోలకొండపత్రిక

స్వభాను సం॥ర చైత్ర శు॥ ౭ సోమవారము

విషచక్రము

దేశమంతటను అన్నమును ధాన్యము [illegible] తెగుచున్నవి. అనేక స్థలాలలో లూటీలుగూడ నున్నవి. [illegible] ప్రకటించుటలేదు. [illegible] అశాంతి ప్రబలగూడదని వాటిని ప్రకటనయిన్ను టలేదు. భారతదేశములో జనులు లూటీలు రెండుకారణాలచేత చేయుదురు. హిందూ ముస్లిములు మతకలహాలచే పేక తాండవముచేసినప్పుడు, [illegible] లూటీలు జరుగును. ఫలం ఎక్కువ. కారణ మేమి? ఇది మూలాలసిద్ధాంతము. దీనిపై నని ఎవ్వరున్నా ఏకాభిప్రాయ [illegible]. ప్రభుత్వాలవారు అన గా ప్రెసిడెన్సీయా ప్రభుత్వము [illegible] సంస్థానాల ప్రభుత్వములు, జనులు ధాన్యాలను [illegible] నింపుచున్నారు. అంతేకాని తిండిధాన్యానికి లోటులే దని వారు లెక్కలు గుణించి గుణించి మనకు [illegible] విచారించుచున్నారు. [illegible] అనగా ఇంటింటను [illegible] ఎకరాల ఎక్కువభూమిలో ధాన్యము పంటలు పండించినారట. [illegible] ఎక్కువగా పండించినారు. సికింద్రాబాదులో వంకాయ జపానీగాన్ని తరిమితరి మికొట్టునని పాటపాడినారు. మరి ఇన్ని చేసినను నూటికి ౫ భాగాలుమాత్రమే అవసరాలకంటే తక్కువపండిందట. ఇంతమాత్రానికే ఇంతగడబిడ ఎందుకుచేస్తారుఅని ఇండియా ప్రభుత్వ మంటుంది.

అట్లైతే ఎందుకీ గడబిడ? [illegible] నెలలలో వ్యాపారుల దోషమేనని స్పష్టముగాఅన్నారు. పత్రికలలో [illegible] ప్రకటనలు [illegible] వ్యాపారులు రైతులవద్ద అగ్గువధరకొని గొప్ప లాభాలు పొందగలరని సరకులు బిగబట్టినారని అంటారు. మరి వ్యాపారులేమంటారు. [illegible] అదిగో చూచినాసరే మాదగ్గరలేదయ్యా అని అంటారు, దానికేమికారణం? ప్రభుత్వంవారు ధరల నిరోధం చేసినారనిన్ని, ఆధరకు వ్యాపారులమ్మరనిన్ని. కాని [illegible] రహస్యంగావ్యాపారి చెప్పినధరకు [illegible] ధాన్యాలేకొని [illegible] అంటు న్నారు. వ్యాపారులు తమవద్ద సరకులేదని చాటుటంగా అనడమేకాక సరకులను రైతులే అమ్మకుండా [illegible] న్నారు. [illegible] పన్నులకైనను మేము [illegible] ధరలకమ్ముకొన్నాము. [illegible] అంటారు.

ఈచర్చలో ముగ్గురు భాగస్థులు న్నారు. ప్రభుత్వమువారు, వ్యాపారులు, రైతులు, ముగ్గురున్నూ [illegible] యంత్రములో చిక్కుకొని [illegible] న్నారు. ఒకరిపైన ఒకరు ఆరోపణలు చేయుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ధాన్యాలన్నిటిపై ధరలను చేయుచు

న్నారు. సివర్ల ధాన్యం ఎంతయుండో సరిగా చెప్ప లేరంటే మహాదేశంలోని నిల్వలు [illegible] అధికారము మాకు ఉంది అంటారు. మేము నిర్ణయించినధరకంటె [illegible] ఎక్కువగా అమ్మితే [illegible]. సర్కారీ దుకాణాలుపెట్టినారు. ఆ దుకాణాలవద్ద జంజాటాలు, లారీలు పట్టుకొని పోయినవానికి ముందుగా దొరకుతుందని మాకువార్తలు వచ్చినవి. బీదవారు గుంపులు గుంపులుగా [illegible] సుక్షేమముగా [illegible] అని తమ అంగిలను చూచుకొని [illegible] సగకప్పుకొని బయలుదేరరసు వారి పెద్దలు ప్రత్యక్షమైనారు. కొన్నిధాన్యాలకు రేషన్ అయింది. రేషన్ అవుతుంది అనగానే [illegible] ధనికులంతా, అధికారులంతా [illegible] వరకు ౮-౧౦ నెలల సంబారాలుకొని ఇంట్లో వేసుకొంటారు. ధరలు పెరిగిపోతవి. ధరలుపెరిగేవరకు ఆశకొట్టుకొని [illegible] రైతులు, వ్యాపారులు [illegible] బిగబట్టుదురు. ధరల కంట్రోలు అనేదరకు [illegible] ఇంకరారు. [illegible] ఎక్కువగా [illegible]. ధరలు తక్కువగా నిర్ణయించితే సరకులు బయటికిరావు. కంట్రోలు తీసివేస్తే సరకులు బయటికి రాబట్టును. కాని ధరలు పెరిగిపోవును. ఇది యిప్పుడు దేశములో జరిగే రంకురాటము మాట.

ఇంకొక విషయమేమంటే రైలు వ్యాగనులద్వారా సరకులు వెంట వెంటనే వచ్చుటలేదని అంటున్నారు. మేము ప్రాధాన్యముకంటే ఎక్కువ సరకులను ఎక్కడ వేగంగా సప్లయి చేస్తున్నామండి లని రైల్వే వారు నెత్తిన నోరుకొట్టుకొని చెప్పుచు న్నారు. పైగా తమ దబ్బాలకు ముఖాలన్నూ నోళ్ళనుకట్టి వాటితో పత్రికా ప్రకటనలలో చెప్పించుచున్నారు. అంతా బాపనపిట్టకోడి మెట్లుమాయ మన్యోయను? [illegible] ఎవ్వరిదీ తప్పులేదు. ధరలు పెరుగుచున్నవి. ధాన్యాలు సప్లయి అగుటలేదు. రేషన్ అయింది. లూటీలంవందు అగుచున్నవి. రెండువారాలక్రింపట [illegible] లూటీలుచున్నారు. అందు స్త్రీలుగూడా పాల్గొన్నారని పోలీసువారు [illegible] చేసినారని పత్రికలలో వ్రాసినారు. చక్కెర కరువైంది. [illegible] చిక్కకపోయె [illegible] ప్రియమైపోయింది, చింతపండు బంగారైపోయింది. ఉప్పు చింతపండు [illegible] చేసే దానికి పనికివస్తుందని వేమన్న అని యుండెను. ఇప్పుడు [illegible] బంగారమైపోయిందిగా!

మనది బీదదేశము. సాధారణముగా సంవత్సరములో ౫ నెలలు పని చేయుచుండును. బీదలు బ్రతికేదెట్లు? అని కొందరు చాలావిచార పడురారు. కాని బీదలుచేస్తే చర్యలు వారు గమనించినారా. గమనించకుంటే మన ఆబ్కారీ (కల్లుశాఖ) వారిని విచారించండి. గతసంవత్సరంకంటె కాలావు ఎక్కువగా కల్లుగట్లు పనాట్లు అయినవి. గతసంవత్సరం ఈ రూ రి లో ౪

బేగంబజారుగారిమరణం

కలకత్తానగరంలో ఏప్రిలు [illegible] తేది ఉదయము మౌలానాఅబుల్‌కలాం ఆజాదుగారిసతి మరణించినది.

ఈమరణానికి పూర్వమునుండే [illegible] మౌలానా అబుల్‌కలాం ఆజాదుగారికి కొన్నినెలలనుండి [illegible]. ఆమెగ [illegible] ఉబ్బాసం [illegible].

[illegible] అజాదుగారి [illegible] ప్రభుత్వమువారు, ఆబంధ [illegible] (ఆజాదుగారి [illegible]) [illegible] అనుమతి [illegible] ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుకొనినదని.

తెలుగుపత్రికకు ప్రభుత్వ సహాయము

మద్రాసు ఏప్రిల్ ౨౦:—దేశాభిమాని అను తెలుగు పత్రికను [illegible] మద్రాసుప్రభుత్వమువారు [illegible] కోరినారు. [illegible] ప్రభుత్వమువారు [illegible] ప్రకటించినది.

గంటలకాలములోకూడా కల్లుసరిగా వ్యయము కాకుండెను. ఇప్పుడు ధర ఎంతెక్కువైనా కల్లుబుడ్లు గంటలోనే చేతు లమైనవే ఎగిరిపోవుచున్నవి. అలవ్యము గావచ్చినవారు కల్లమ్మె నాయుగారిని "ఏమిరా! నేత గాని మాకులా [illegible] వ్వడు చేయుచున్నారు. ఇంకా కావలి స్తేధర యెక్కువగా పెంచవలసి యుం టిని. పారనేస్తుంటిమి. ఈదినం కల్లు లేక పస్తుంటే మేము బ్రతుకుతామా? తేకల్లు"అనికల్లుదుకాణంలోవారు పీరం వేసి శ్రీసూక్తులు వినిపించుచు గందరగోళముచేయుట, అన్ని గ్రామాలలో సాధారణ దృశ్యమైపోయింది. గ్రామాలలో బీదలు సాధారణముగా ధాన్యం కూలీగాపొంది దానినే కల్లుంగడిలో పోయుచున్నారు. రాయచూరు జిల్లాలోని సింధునూరులో బీదలకు అన్నదానంచేస్తేచేస్తిరికాని వారికి ధాన్యం ఇయ్యవద్దండి. వారికి అన్నం ఉడికించి తినబెట్టండిఅని ఒకనాయకుడు మొన్న నేపత్రికలలో ప్రకటించినాడు. ఎందుకండిఅని అడిగితే ధాన్యాన్ని ఆబీదలు కల్లుంగడిలో పోయుచున్నారు అని అన్నారు. ఈచిత్ర విచిత్ర ఘట్టమునకు ప్రజలు, ప్రజానాయకులు, ప్రభుత్వము వారు, కల్లుకొనువారు, మితపానసంఘమువారు, ధరలకంట్రోలువారు, ఏ మంటారు? ఆబ్కారీని ఒక్క సర్కారీ ఆజ్ఞతో బందుచేసివేస్తే ఏమౌతుంది? అరిసాట్లకామా? ఇప్పట్లో అది గాంధర్వ నగరమే! పగటికలయే!

పరిస్థితులు ఇట్లున్నవి. ఎవరున్నూ సరిగా ఈజాడ్యాన్ని పరీక్షించుటలేదు. సరియైనమందులిచ్చుటలేదు. ప్రభుత్వముకాటికేస్తే వ్యాపారులకాటి చేస్తారు. వ్యాపారులకాటికేస్తే రైతు లింకొకటిచేస్తారు. రైతులొకటి తలిస్తే కూలీలింకొకటచేస్తారు.

యుద్ధకాలం. ఘోరాలు దిన దినమున్నూ జరుగుచేయున్నవి! అంతా గందరగోళం అయిపోయింది. ప్రభుత్వము ప్రజానాయకులున్ను కలిసి ఆలోచించి సరియైనసామరస్యంలో పనిచేస్తే ఒక్క నెలలోపల అంతా కుదురుకుంటుందని మాత్రం సూత్రప్రాయంగా ఇప్పట్లో మేమభిప్రాయ మిచ్చుచున్నాము.

విజ్ఞానవర్ధని

● హిందూస్త్రీల మైపూతలు.

ఇప్పుడు భారతీయస్త్రీలు పౌడర్లు, చెస్టులు, స్నో, మొదలైన [illegible] పూసుకొనుచున్నారు. పూర్వం హిందూస్త్రీలు [illegible] పూసుకొను చుండిరి. వాటివలన వారికి ఆరోగ్యము, [illegible] కలుగుచుండెను. [illegible] పూర్వం హిందూస్త్రీలు [illegible] ప్రాచీనసాహిత్యము [illegible].

[illegible] (కాశీఖండం. ౭-౧౦)

[illegible] అనుములు [illegible] సంస్కృతి [illegible] గ్రహించవలెను. [illegible] పెద్దలు పూసుకొనుచుండిరి. [illegible] సున్నకొనుచుండిరి. [illegible]

[illegible] కాళ్లకు లత్తుకంగు పూసుకొనుటను ప్రాచీనకావ్యములలో [illegible]. [illegible] "పారాణి" పూసుకొనుచుండిరి. [illegible] ఇంగ్లీషువారిచ్చు స్నో, పౌడర్లతోచేసిన [illegible], మన్ననగలిగి [illegible] అయినవి. [illegible]

● వసుచరిత్ర.

రామరాజభూషణుని సెట్టిచూచరన్ని [illegible] అనుకొనిరి. [illegible] రామరాజభూషణుడు [illegible] వసుచరిత్రను సంస్కృతము [illegible] కాళహస్తి [illegible]. సంస్కృతమునుండి తెనుగు [illegible] చేసెను. కాని తెనుగు నుండి సంస్కృతమునకు [illegible] వసుచరిత్రను [illegible] వ్రాసెను. [illegible] వసుచరిత్రకు కృతిపతిగా [illegible] తిరుమల [illegible] వ్రాయించెను. [illegible] శ్రీ. గో. [illegible] ప్రాంశమునకు.

సమాధానమునకు అవకాశ నిరాకరణ

ముస్లీంలీగు [illegible] ఏప్రిలు [illegible] తేదిన గావించిన ఒకప్రకటనలో ఇట్లు చెప్పినారు:—

మేము గాంధీగారిని గూర్చి [illegible] అనుమతి నిరాకరించడని మొదటి అనుకొనినదిం టిమి. [illegible] అనుకొనియుంటిమి [illegible] ఆశ్చర్యకరముకాదు— తాము యుద్ధములో [illegible] అనుకొనుచున్నారు. ఈదేశములో జాతీయులను [illegible] భావించు చున్నారు.

గాంధిగారిని కారాగారమునుండి, నిర్బంధము [illegible] నిరాకరించి, తామే [illegible] ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గాంధిగారు చేసినారని చెప్పెదరు. గాంధిగారు [illegible] గాంధిగారి [illegible] కాంగ్రెసు నాయకులు [illegible] గొప్ప సమాధానమునకు [illegible] అవకాశము లేదని [illegible] టు వైస్రాయి. కాని దానివల్ల జాతి భాగ్యము కాదు. పరిస్థితుల యథార్థ్యము గమనించినచో, గాంధీగారుగాని, కాంగ్రెసు నాయకులుగాని [illegible]. [illegible] ప్రభుత్వమువారుమాత్రము [illegible].

ఈ ౧౦—౪—౪౩తేది పగలు [illegible] గంటల నుండి బోగిపేటలో శ్రీ [illegible] జిల్లా [illegible] ప్రముఖుల [illegible] శ్రీసంస్థ శ్రీని [illegible] జరిగెను.

ఏడేండ్లవాచకము [illegible] జరిగి [illegible]

శ్రీయుత [illegible] అధ్యక్షులు
„ [illegible] ఉపాధ్యక్షులు
„ [illegible] } కార్యదర్శులు.
„ [illegible] }
„ [illegible] కోశాధికారి.

పోలీసుచౌకీ దహనము

[illegible], ఏప్రిలు ౧౧:—[illegible] సర్కారులో పోలీసుచౌకీ [illegible] తగులబెట్టబడినట్లు ఇక్కడికివార్త వచ్చినది. ఒకదేశసంవత్సరము అరెస్టు చేయబడినారు. (యు—ప్రె)

ఇండియాచైనాలకు ప్రాచీనవిజ్ఞాన సంబంధము

హైదరాబాదు రేడియోలో చైనావైజ్ఞానికుని ఉపన్యాసము

హైదరాబాదు (దక్కన్) [illegible] హైదరాబాదు [illegible] శాస్త్రవేత్తలు [illegible] భారతదేశంలో సంచారముచేయుచున్న చైనీయవైజ్ఞానికుల [illegible] ఇట్లుచెప్పిరి:—

ఇండియాచైనాల వైజ్ఞానికసంబంధము ౨౦౦౦ సంవత్సరాల [illegible]. క్రీ. పూ. [illegible] శతాబ్దినుండి కూడ చైనాలో ప్రజలు భారతదేశమును పశ్చిమదిక్కు లోనుండే [illegible] భావించుచుండిరి. [illegible] బుద్ధభగవానుని విగ్రహమును [illegible]. [illegible] క్రీ. శ. [illegible] సంవత్సరము [illegible] తత్వములపై అనేకమైన [illegible] ఇండియా చైనాల [illegible] మొదలు.

తర్వాత [illegible] క్రీ. శ. [illegible] చైనాలు [illegible] ఇంచెను.

[illegible] చేసెను.

[illegible] చెప్పినారు.

ఉగాది

(స్వంత) ఖమ్మం

స్వభాను సంవత్సర ఉగాదియందు మామూలు ప్రకారము విజ్ఞానవర్ధనీ సమాజమువారిచే పంచాంగ శ్రవణము జరిగినది. వైశ్య సంఘమువారిచే గోష్ఠి ఏర్పాటు చేయబడినది. సుమారు ౨౦౦ మంది చిన్న పెద్దలు విచ్చేసిరి. కళారాధక మండలివారిచే గానము ఏర్పాటు చేయబడెను.

కమ్మహాస్టలునందు సాయంత్రం సుమారు ౫ గంటలకు సమావేశము జరుపబడెను. హైస్కూలు ఉపాధ్యాయులు, పురప్రముఖులు విచ్చేసిరి. విద్యార్థులకు బహుమతులొసగబడెను. అనంతరము ఉపాహారవిందు ఏర్పాటు చేయబడినది.

ఈ ఉదయముననే కళారాధక మండలి యొక్క ఏర్పాటు చేయబడెను. గానకళను వృద్ధిపరచుటయు లలిత కళారాధకుల గౌరవించుటయు వీరి యుద్దేశ్యము. యీమండలికి శ్రీ డాక్టరు రామచంద్రరావుగారు అధ్యక్షులు. గుడుగుంట్ల కృష్ణమూర్తిగారు ఉపాధ్యక్షులు. ఇటికాల నీలకంఠరావుగారు, యమ్. సి. రామానుజాచార్యులుగారు కార్యదర్శులును మరి పన్నెండుమంది పాలకవర్గ సభ్యులుగా ఏర్పాటు చేయబడిరి.

స్థానిక నగరక సంఘమువారి యెన్నికలు జరుగనున్నవి, కార్యాలయము పసుమర్తి వెంకటలక్ష్మయ్యగారి మేడపైకి మార్చుటకు ఏర్పాటైనట్లు తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రబాలికా పాఠశాల, ఖమ్మం

ఇటీవల వార్షికోత్సవము జరుపబడిన తరువాత కొన్ని కారణములవల్ల నిర్వాహకవర్గమువారికిని ఉపాధ్యాయులకును అభిప్రాయభేదములు ఏర్పడినవి. అందుపై ఉపాధ్యాయులు లేడుపదవులకు రాజీనామాలు పంపుచూ యీ అర్ధిజీతము నెలాఖరులోగా సరియైన సమాధానము యివ్వబడినచో రాజీనామాలు మంజూరు చేయించగలరని ౨౦ దినముల గడువు యిచ్చిరి. ఇంతవరకు ఉదధికార్గులు నిర్వాహకవర్గ సమావేశములు జరుపలేదు.

హరిజనులకు నీటి యిబ్బంది.

ఖమ్మం నిజాంపేటలో హరిజనులకు నీటి యిబ్బంది కలుగుచున్నదిగాన ప్రభుత్వమువారుగాని హరిజనసేవాసంఘమువారుగాని శ్రద్ధతీసుకొని తగినవసతులను కల్పింపవలయును.

అత్రాఫుబల్దా, బాగాతుజిల్లాల దశమాంధ్రమహాసభ ప్రతినిధుల ఎన్నికలు

శ్రీచిత్రభాను ఫాల్గుణబ౹౧౧౭-౩-౧౯౪౩ ఈసమావేశములో (౩౯) స్థానిక కమిటీసభ్యులు విచ్చేసిరి.

గతసంవత్సరము నివేదిక కార్యదర్శిగారిచే చదువబడి ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను.

ప్రతినిధులయెన్నికకొరకు శ్రీ కొండా నారాయణరావుగారు (౧౭౧) ప్రతినిధుల పట్టికనొకటి ప్రవేశపెట్టి ప్రతిపాదించిరి. దీనిని శ్రీ డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు బలపరచిరి. కొందరుసభ్యులు తాలూకా కమిటీసభ్యులు అసమ్మతి తెలిపినందున ఓటుకు పెట్టబడెను. పైపట్టికకు అనుకూలముగా (౨౮) ఓట్లు యివ్వబడెను. ప్రతికూలముగా యెవరును ఓటు యివ్వలేదు. మరికొంతమంది తాలూకావారి అభిప్రాయమును యెవరును అంగీకరించలేదు. కనుక (౧౭౧) ప్రతినిధుల పట్టిక అంగీకరింపబడినది.

జిల్లా కమిటీసభ్యుల పట్టిక కార్యదర్శిచే ప్రతిపాదింపబడి శ్రీ చెన్నారెడ్డి డాక్టరుగారిచే బలపరుపబడినది. యెవరును వ్యతిరేకించనందున అంగీకరింపబడినది.

ఇందులో ముఖ్యముగా శ్రీయుత కొండా వెంకటరంగారెడ్డి అధ్యక్షులుగాను, శ్రీయుత రావినారాయణరెడ్డిగారు ఉపాధ్యక్షులు, శ్రీయుత డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు కార్యదర్శులు, శ్రీయుత బేతెలక్ష్మయ్యగారు కోశాధ్యక్షులుగను యింకా [illegible] సభ్యులను ఎన్నుకొనబడినారు. ముందుసంవత్సరము ఆదాయవ్యయముల అంచనా కార్యదర్శిచే ప్రవేశపెట్టబడి [illegible] అంగీకరింపబడినది. ఆఖరున [illegible] సభ్యులందరికి [illegible] సమావేశము [illegible].

తాబీపైర్ల దుస్థితి

శ్రీకృష్ణపురం, ౧-౩-౧౯౪౩

నేను సిరిసిల్ల తాలూకా అంతట పర్యటనచేసి ఆంధ్రోద్యమ ప్రచారముదానితో మితపాన ప్రచారము చేసితిని. తాబీపైర్ల దుస్థితి కండ్లారచూచితిని. వ్యవసాయపశువులు అంతటచచ్చుచున్నవి. వెటర్నరి డాక్టరుగారు కొన్నిగ్రామాలలో పశువులకు టీకాలు వేసినారు.

లేతవరికి మొగిపురుగు వేరుపురుగు తగిలి అంతయు ఎండిపోయినది. పంట ఆశలేదు. పెరికొండ, అంతగిరి, పెదలింగాపురము, వెల్లుల్ల గ్రామాలు తిరిగి చూచినచోట్ల కనబడినవి. పుట్టుమాటలు పెట్టి పెట్టుబడి అప్పు తెచ్చిపెట్టిన రైతులు ఈ దుస్థితిగాంచి ఏడ్చుచున్నారు. వీరు యెట్లు బాగుపడగలరు?

తంగళ్ళపల్లి

ఈగ్రామము సిరిసిల్ల తాలూకాలోచేరినది. ఇచ్చట గృహసంఖ్య ౧౦౦౦ వున్నది. సిరిసిల్లకు ఒక మైలు దూరము కలదు. యిక్కడి తాబీపైర్లదుస్థితి నేను కండ్లారచూచితిని. వరిచేలు పొట్టసమీపముననే పొట్టపురుగుతగిలి పైర్లు చెడిపోయినవి. యిదేకాక బావులలో నీళ్లులేక పైరవ్వ సతల్లుపెట్టుచున్నారు. రాదినములకు ఒకమడి పారుచున్నది. నీరుపైకులు రాత్రింబగళ్లు కష్టపడుచున్నారు. తిన్న తిండికూడ పశువులకు పోయినట్టుటలేదు. ఇప్పుడు పైర్లుయాని పువ్వుబాగుయున్నవి. నీళ్లుచాలుటలేదు. పైర్లనుచూచితే రూపాయికి రెండుఅణాల పంటకూడ లభించే ఆశలేదు.

ఆర్. వెంకటయ్య.

దేవుడులేని ఆలయము

(ఓ-వి) మాధారము ౨౫-౩-౧౯౪౩ నివాసము.

ఈగ్రామము కల్వకుర్తి తాలూకాలో చేరినది. ౨౦౦ గృహసంఖ్యగలదు. ౩౦౦ సంవత్సరములక్రిందటి ఒకపెద్దదేవాలయమొకటికలదు.

ఆలయములోపలచోట విచిత్రమైన నాగబంధము చెక్కబడినది, గాలిగోపురముపైన అతివిచిత్రమైన బొమ్మలు ఇటుకలపై చెక్కబడినవి. కొన్నిమంటపములు శిథిలమైనవికలవు. ప్రస్తుతము ఈఆలయములో ప్రభుత్వమువారి ప్రాథమిక పాఠశాలకలదు. ఈగ్రామముచుట్టు కంచుకమునకలదు.

నీటికరవు

మహబూబునగరు ౨౫-౩-౧౯౪౩ నివాసం

ఇచ్చట మంచినీళ్లకే కష్టంగాఉండేది. కాని ఇప్పుడు ఉప్పునీళ్ళుకూడా చాలా ఇబ్బందిగానున్నది. ఇంచుమించు (౭౦) ఉప్పునీళ్ళ బావులున్నవి అందులోసగం యెండిపోయినవి. తక్కినవగనులో కొన్నిటిలో నీళ్లున్నవి. కొన్నిమాత్రము రెండుగంటలకొకసారి ఊరుచుండును. ఊరినవాటికై ప్రజలుపోట్లాడుచున్నారు. తమ ఇండ్లముందరనున్న బావులవాళ్లుమరికొందరు ఇండ్లలో నుంచుకొని తక్కినవారుచేదకుండా చేయుచున్నారు. ఇండ్లలోనున్న బావులకు ఇంటివారురానివ్వరు. ప్రభుత్వమువారినల్లాలు ఒకగంటకంటె యెక్కువఉండవు.

భారతదేశ జనపరిగణనము

౧౯౪౧ సంవత్సరపు జనపరిగణనమువల్ల తేలిన లెక్కలు ఇప్పుడే ప్రకటింపబడినవి.

భారతదేశములో ౨౩౦౩ పట్టణములు, ౬౫౫౮౯౨ గ్రామములుడున్నవి. జనసంఖ్య ౩౮౮౯౯౮౯౫౫. అందులో ౪౯౬౯౨౬౮౦౫ పట్టణవాసులసంఖ్య. ౩౩౯౨౩౨౭౯౨ గ్రామవాసుల సంఖ్య. ఈదేశములో పెద్దనగరములు ౫౮ ఉన్నవి. వీటిలో అతిక్రొత్తవి. పంజాబులో ౨౦౨ పట్టణములు, ౩౫౯౫౨ గ్రామములుడున్నవి. భారతదేశములో ప్రతివేయిమంది పురుషులకును ౯౩౫ మంది స్త్రీలున్నారు. మదరాసు, ఒరిస్సా రాష్ట్రములలో స్త్రీలసంఖ్యయే పురుషులసంఖ్యకంటె యెక్కువ. పంజాబులో ప్రతివేయిమంది పురుషులకును ౮౫౪ మంది స్త్రీలున్నారు. లాహోరునగర జనసంఖ్యలో ౧౯౫౧ నుండి ౯౨౮౯౧౫ మంది హెచ్చినారు. ఇపుడుఅక్కడి జనసంఖ్య ౬౭౧౬౫౯ పంజాబులో ప్రతి౧౦౦౦ మందిజనములో ౫౨౩ మంది ముసల్మానులు, ౨౯౧ మంది హిందువులు, ౧౫౨ మంది సిక్కులు. బెంగాలు రాష్ట్రములో ప్రతి ౧౦౦౦౦ మందిజనములో ౫౪౬౩ మంది ముసల్మానులు, ౪౧౫౫ మంది హిందువులు.

రెండు మూడేండ్లు వరుసగా పంటనిచ్చు గోధుమ

రష్యాలోని కోలాట్సిన్‌స్కీ అను వ్యవసాయశాస్త్రజ్ఞుడు గోధుమజాతిని ఇతరగడ్డిజాతులలో కలిపి క్రొత్తజాతులు సృష్టించి పరిశోధనలు చేసిచేసి వరుస ప్రకారముగా రెండుమూడేండ్లు ఫలితమునిచ్చు క్రొత్తగోధుమసంకరజాతిని కనుగొన్నాడు. ఈక్రొత్త సంకరజాతిని కాస్పియన్ స్థానములో ౫౦౦౦ ఎకరాల్లో పండించినారు. ఇందుకై స్టాలిన్‌గార్డు ఏర్పరచిన ఒకలక్షరూబుళ్ల రష్యాదానముల బహుమానము ఈశాస్త్రజ్ఞునికి యివ్వబడినది. ఈ శాస్త్రజ్ఞుడు ఇదేవిధముగా 'రై' అను ధాన్యమునుకూడ వరుసగా ఒకసంవత్సరకాలముకంటె యెక్కువ కాలము పంటనిచ్చు క్రొత్తరకములను కనుగొనినాడు.

......

ఇండియాలో ఎక్కువపంట

క్రొత్తఢిల్లీ, ఏప్రిలు ౮

పంటలను యెక్కువ పండించండిఅనే ప్రచారాన్ని పోయినసంవత్సరము ప్రారంభించియుండిరి. దానికి ఆహారపదార్థములుగా ఉపయోగించు ధాన్యములను పండించే క్షేత్రములలో రెండులక్షల ఎకరాలు హెచ్చినవి. ఇంకనుకూడ తీవ్రముగా ప్రచారము జరుగుచున్నది. అందువల్ల వరి గింజల ఎకరాలు అధికముచేయబడగలవని ఆశగలదని ఒక ప్రభుత్వప్రకటనలో తెలుపబడినది. ఈమధ్యనగా ఆహారపదార్థాలను యెక్కువగా పండించుటవల్ల ధరలు చాలావిపరీతముగ పెరిగిపోగలవని ప్రభుత్వమువారు తలచుటలేదు. యుద్ధముజరుగుచున్నంతకాలము ఆహార్యాల ఒకపనిచేసిన రైతులకన్నా యుక్తమైన ధరకంటె యెక్కువధరలు ఏర్పడినచో బహిరంగముగా మార్కెట్లలో న్యాయమైనధరకు అమ్మడి అట్టి ఆహారధాన్యములనన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు కొనగలరు.

దశమాంధ్ర మహాసభ

ప్రతినిధులు

అర్దిబెహెష్తు (౨౧)వ తేదినుండి (౨౮)వ తేదివరకు నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర మహాసభకు వివిధ జిల్లాలలో ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధుల జాబితా జిల్లావారి క్రింద ప్రకటింపబడుచున్నది. (౮) జిల్లాలలో మొత్తము (౧౨౧౪) గురు ప్రతినిధులు ఎన్నుకోబడిరి. ఈ ప్రతినిధుల పట్టికను ఎన్నికలు అయినవెంటనే (౩)వ ఖుర్దాదు పత్రికయందే ప్రకటింపవలసిన దానను, కొన్ని జిల్లా కమిటీలు వెంటనే పట్టికలను పంపనందున, (౩)వ ఖుర్దాదు గోల్కొండ పత్రికలో ప్రచురించ అవకాశము చిక్కలేదు.

౧. హైద్రాబాదు

సికింద్రాబాదు

ప్రతినిధులు

శ్రీయుతులు— శ్రీనివాసరెడ్డి ఎస్— [illegible]

[illegible]

హైద్రాబాదు సికింద్రాబాదులనుండి (౧౦౯) గురు ప్రతినిధులు ఎన్నుకోబడిరి.

౨. వరంగల్లు జిల్లా

ప్రతినిధులు

శ్రీయుతులు— [illegible]

[illegible]

౩. కరీంనగరము జిల్లా

ప్రతినిధులు

శ్రీయుత [illegible]

[illegible]

[illegible] [౧౩౨] గురు ప్రతినిధులు ఎన్నుకోబడిరి.

నల్లగొండ జిల్లా

ప్రతినిధులు

---

౧. నల్లగొండ

[illegible]

[illegible]

౨. మిర్యాలగూడెం

[illegible]

౩. సూర్యాపేట

[illegible]

౪. జనగాము

[illegible]

౫. భువనగిరి

[illegible]

[illegible] (౧౫౫) ప్రతినిధులు ఎన్నుకోబడిరి.

౫ మహబూబునగరం జిల్లా

ప్రతినిధులు

శ్రీ చిక్కపల్లి రామచంద్రరావు వీ-రామలింగప్ప బహీరా రామారెడ్డి మందుముల రామచంద్రరావు చక్రపాణి వరదరాజా కే. రంగరాజు నారాయణస్వామి కందిగ మదత్తాత్రేయరావు రామకృష్ణాచారి [illegible] హనుమంతరెడ్డి పట్టి పాండురంగప్ప మల్కాపూర్ వరదీమలు కే. రామకృష్ణశర్మ [illegible] నారాయణరెడ్డి కుంపల రామరెడ్డి [illegible] వెంకటరామారెడ్డి బస్వవరసింహాయ్య [illegible] రామయ్య [illegible] రెడ్డి [illegible]

ఈజిల్లానుండి పైనిర్దముగ [౧౩]గురు ప్రతినిధులు ఎన్నుకోబడిరి.

౬. మెదకు జిల్లా

ప్రతినిధులు

బి. శి. కటేశ్వరగుప్త జి. రామారెడ్డి [illegible]

రెడ్డి, హనుమంతరెడ్డి, జిల్లాలబుచ్చిగౌడు, శెను గుహారయ్య, మార్తాండరావు, నాగభూషణం, బి. నరసింహ్మంచకీలు, శివ్వాగౌడు, తాటికొండవిశ్వనాధం లయ్యవారు వెంకటరామయ్య, బి. రామారెడ్డి, గాండ్లబుచ్చయ్య, నారాయణరెడ్డి, వెంకటకొండారెడ్డి, రాఘవరెడ్డి, పోటుకూరిలక్ష్మయ్య, భాస్కరి ఆగమయ్య, వెంకటరెడ్డి, గజావమల్లయ్య, అంజయ్య, మన్నె అంతయ్య, లక్ష్మణరావు, మానుమంతరావు, శ్రీనివాసరావు, [illegible] సంగయ్య, [illegible], పారశెట్టయ్య, మల్లయ్యగారి బాలయ్య, చాకలివెంకడు, అప్పసలి వెంకయ్య యం. బుచ్చిరెడ్డి, పాపిరెడ్డి, ప్రభువుగారి రామారెడ్డి, అందిలిగెఈశ్వరప్ప మహంకాళివిశ్వనాథం, మరుసానిపల్లివిశ్వనాథం మరుసానిపల్లి వర్ణయ్య, శ్రీపతిరావువకీలు పోశెట్టయ్య కయినాగయ్య, కటుకం రామయ్య, మురళీకర్ గోవిందు పట్వారి నారాయణ, రంగాశెట్టయ్య, రామరాజు, పమ్మోరి నారాయణ, బసవమాణయ్య, గొడుగు పోశరామన్న, గుజ్జరిహనుమయ్య, గుజ్జరి కాశీరాం, వి. బాలయ్య రంగ్రేజ్ రామకృష్ణాజి, నరసింహ్ములు జోషి, మోతాటిహనుమయ్య, వెంకటరామ జోశ్యులు గార్లు.

ఈజిల్లానుండి (౧౦౦)గురు ప్రతినిధులు ఎన్నుకోబడిరి.

౭ అత్రాపుబల్దాజిల్లా

ప్రతినిధులు

శ్రీయుతులు:- రావినా రారెడ్డి, జనార్దనరెడ్డి, పద్మారెడ్డి, లక్ష్మారెడ్డి, నారాయణరెడ్డి, మల్లారెడ్డి, వెంకటరెడ్డి, యసు-రామచంద్రరావు మదపటిలక్ష్మారెడ్డి, కనకేశ్వరరావు, పోరంసత్యనారాయణరెడ్డి, మందడినారాయణరెడ్డి, శంకరరెడ్డి, చినవెంకటనర్సయ్య, నరిగొంత మధుసూధనరెడ్డి, కాంతారెడ్డి, పొద్దటూరి సోపయ్యగారి లింగయ్యగుప్త, ఏమునని నారాయణ ఏమునని నాగయ్య, చామలరాజయ్య, గాజరామలింగు, ఏమునని చిన అగయ్య, ఏమునని వెంకటేశం, ఏమునని చిన నారాయణ, కాలేరు సుదర్శనము, కె. గోవింద్ రామారెడ్డి, బి. ప్రతాపరెడ్డి, నల్ల సత్యనారాయణరెడ్డి, మల్లగారి శివ్వయ్య, హుకుంశం కడుగంగయ్య, డి. రామారెడ్డి వకీలు, నోలపురం కనారాయణరెడ్డి, మెడిసు రామరెడ్డి, వీరారెడ్డి, నాయణరెడ్డి, కొండగోపాలురెడ్డి, కొండ సత్యనారాయణరెడ్డి, చిదాగు ప్రతాపలింగం, కొండ వీరయ్యగుప్త, మహేంద్రారెడ్డి, జోషి మనుమయ్య, కంసాలి శంకరయ్య, బస్వంపోచిరెడ్డి, మల్లారెడ్డి, హుకుం వీరప్ప, మెటూరెడ్డి, కేశవరావు, అయ్యవారు రామలు, మాణిక్యరావు, లింగారెడ్డి, శ్రీనివాసరావు, మల్లారెడ్డి, ముత్తెంగారి వెంటయ్య రామరెడ్డి, పద్మారెడ్డి, బుచ్చిరెడ్డి, రామరావు శంకరపల్లి, మొగుసంపల్లి వెంటయ్య, మొగుసంపల్లి మల్లయ్య, వెంకటరామరావు మునుగాల, జూకారెడ్డి, మాచనగారిబాలురెడ్డి, సంగారెడ్డి, బిరిగె నారాయణ, పి. విఠలురెడ్డి, లక్ష్మారెడ్డి, గోపాలురెడ్డి, జూలకంటి రామరెడ్డి, ఉప్పలరంగయ్య, రామచంద్రారెడ్డి, విష్ణుపంతుల రామయ్య, కొటుగం వీరప్ప, మిర్యాల తుళ్ళూరయ్య, మానెట్టి రాములు, సాతానోమన్న పిల్లిగడ్డ రామదాసు, బచ్చుహనమయ్య, ముత్తెం వీరయ్య, కోమటిరెడ్డి రామారెడ్డి, గయభాభారెడ్డి, మల్లారెడ్డి, నారాయణ వెంకటరెడ్డి, కొండవెంకటరంగారెడ్డి, వకీలు, కైవాజల వెంకటరెడ్డి, వెంకటరెడ్డి, గోపాలురెడ్డి, గోపాలరెడ్డి, కొండా రాజిరెడ్డి, కొంపల్లి బాలురెడ్డి, పర్వతవంగారావు, కే-ప్రతాపరెడ్డి, వరామిశెట్టి వెంకటరామారెడ్డి, రుద్రానింహారెడ్డి, సాయిబయ్య, వెలివ్వయ్య, రామచంద్రారెడ్డి, [illegible] రెడ్డి, ఉమారెడ్డి, లక్ష్మారెడ్డి, మర్రిచెన్నారెడ్డి, భీమసేనరావు వకీలు, బోజరెడ్డి, రాఘవరెడ్డి, సీతారామరెడ్డి, సదాశివరెడ్డి, సీతారామరెడ్డి, బోజరెడ్డి, బి. జార్జి, పరకాంతం గోపాలురెడ్డి, బాగాయతు రామారావు, యగ్రపల్లి రామయ్య, కలుపబుచ్చయ్య, మేడిశెట్టి వెంకయ్య, బాగారెడ్డి, షేకు రయ్య, కాకింగుకిష్టారెడ్డి, జంగులకిష్టారెడ్డి, శేషాచారి, బి. వెంకటయ్యశర్మ, రామచంద్రాచారి, రామస్వామిగార్లు.

ఈజిల్లానుండి ౧౩౧ ప్రతినిధులు ఎన్నుకోబడిరి.

౮. నిజామాబాదుజిల్లా

ప్రతినిధుల పట్టిక

శ్రీయుతులు సుబ్బారెడ్డి, వి. కేశవరావు, పి. నారాయణరెడ్డి, యసు. లింగప్పశాస్త్రి, రాజిరెడ్డి, రుక్మారెడ్డి వకీలు, జానపాటిసత్యనారాయణ వెంకటరెడ్డి, చౌటుపల్లి హనుమంతరెడ్డి, నరసింహారెడ్డి, వీరయ్యగుప్త, హనుమంతరెడ్డి, నారాయణరావు, ముప్పారంరంగయ్య, నారాయణరెడ్డి లక్ష్మణరావు, నార్లహనుమాన్లు, వి. సాయిరెడ్డి, లక్ష్మణశాస్త్రి, వెంకట్రావుపటేలు, త్రివిక్రమాచారి, గొల్లచేవన్న, గర్కాసు గంగారాం, మద్దిగోవిందరావు, గొల్లమసయ్యగారలు,

ఈజిల్లానుండి (౨౫)గురు ప్రతినిధులు ఎన్నుకోబడిరి.

స్థాయిసంఘకార్యాలయము జంగాగూడెం హై. ద. 3-7-52 ఫసలీ.

చిక్కపల్లి రామచంద్రరావు.
డి. రామారెడ్డి
కార్యదర్శులు.

సెక్యూరిటీ ఖైదీల స్థితులలో భేదము

క్రొత్త ఢిల్లీలో మార్చి ౩౦వ తేదీన స్టేట్ కౌన్సిల్ అను కేంద్ర శాసనసభయొక్క శాఖసమావేశములో పండితహృదయనాథకుంజ్రు గారు రాష్ట్రాల లోని సామాన్య ఖైదీలస్థితిగతులను గమనించుటకు విజిటర్లు అనువారలను ఏర్పరచి వారలకు ఏఅధికారముల నిచ్చియున్నారో అవేఅధికారములను శాసనసభలోని సభ్యులకు యెవరిని యోజక ప్రాంతములో వారలకు సెక్యూరిటీ ఖైదీల స్థితిగతులను గమనించుటకై ఇవ్వవలసినదని తీర్మానించుటకై సిఫారసు చేయవలెనని విచారణ ప్రతిపాదించిరి, అసందర్భము గావున ఉపన్యసించుచు కొన్నిరాష్ట్రాల — విశేషముగా సెక్యూరిటీ ఖైదీలవిషయములో, తరగతుల విభాగము వైద్యశోధనలు లేక యితరత్రనుండి ఆహారముగ తెప్పించుకొనుటకు సౌకర్యములు, ఇతరులతో మాట్లాడుటకు సౌకర్యములు జాబులు, జవాబుల విషయములైన సౌకర్యములు, వార్తాపత్రికలు పుస్తకములు చదువుకొనుటకు సౌకర్యములు—వీటిని గురించినిబంధనలు ప్రాస్తావించినట్లు ఆచరణలోలేని లేదని అనుమానము కలుగుచున్నదని కుంజ్రు గారుచెప్పిరి. ఉదాహరణగా శ్రీమతి ఇందిరాగాంధి సంగతిని తెలిపిరి. ఆమె పంపిన జవహర్లాల్ నెహ్రూగారికి లేఖలు వ్రాయుటకు అనుమతియివ్వబడలేదట. యుద్ధఖైదీలకు న్యాయమైన అవకాశ మిచ్చుచు కాంగ్రెసు రాజకీయఖైదీలవిషయములో ప్రత్యేకించి కాఠిన్యముచూపుట న్యాయముకాదని కుంజ్రు గారనిరి.

బెంగాలంతయు 'శత్రువుల దాడిప్రదేశము'

ఇప్పుడు బెంగాలు రాష్ట్రమునుదాడి కెక్కువీలైనను శత్రు విమానములు రావచ్చుననుచు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బెంగాలంతయు శత్రువుల దాడిప్రదేశమని ప్రకటించిరి.

కీ. శే. బేగం ఆజాదు గారి అంత్యక్రియలు

కలకత్తా, ఏప్రలు ౧

కీ.శే. బేగంఆజాదు గారికి అంత్యక్రియలు నేటి అపరాహ్ణమున జరిగినవి. ఈమరణవార్తను నేటి ఉదయము మౌలానాఆజాదుగారికి తెలియజేయుటకు అనుమతియిచ్చినట్లు బొంబాయి ప్రభుత్వము వారికి తెలిపినారు.

బాల్కను ప్రాంతములో యుద్ధోదయ లక్షణాలు

బల్గేరియా రాజు అగుబోరిస్ గారు హిట్లరుతో మాట్లాడినారు. వశుడైన ప్రధాని ముసోలినితోను ఇక్కడ ఫాసిస్టునాయకులతోను యుద్ధపరిస్థితిని గురించి సంభాషించినారు. రుమేనియానుండి కొందరు ప్రతినిధులు ఇటలీకిపోయి మాట్లాడుచున్నారు. ఇవనియు బాల్కను ప్రాంతములో యుద్ధోదయ లక్షణమని ఒకవిలేఖరి తలచుచున్నాడు.

ద్వితీయ ప్రపంచ మహాసంగ్రామపు మాతాహారి

పూర్వము జరిగియుండిన ఐరోపా మహాసంగ్రామములో మాతాహారి అను ప్రసిద్ధిగల ఒక గూఢచారిణి ఉండిన సంగతి అందరికిని తెలిసినదే. ఈసారికూడ సమాచారములను ప్రసారము చేయు [illegible] ఇప్పుడు జరుగుచున్న రెండవ ప్రపంచ మహాసంగ్రామపు మాతాహారియనుచున్నారు. ఆమెజన్మస్థానము పోలాండు. కొంత కాలమునుండి బ్రిటిషుగూఢచారులు ఆమెవెంట కాచి తిరుగుచుండిరి. నడుమ ఆ బ్రిటిషు గూఢచారులు ఆమెను ఒక హోటలులో నటించుచున్నట్లు రావలసినదని చెప్పి మోసగించి బారుసునాన్ వీరిసాప్పు ఒక ఓడలో ఆమె నెక్కించిరి. ఆఓడ ఇంగ్లాండుచేరగానే అక్కడ అామెను అరెస్టుచేసిరి. మిలిటరీ న్యాయాధికారులు ఆమెను విచారణచేసి గూఢచారిణి యని నిర్ణయించిరి. విధించిన శిక్షప్రకారము ఆమె తుపాకితో కాల్చి చంపబడినట్లు ఇప్పుడు బ్రిటనునుండి ఒకవార్త వచ్చినది.

ఇండియాలో క్రొత్తగంట

ఇండియాలో ఇప్పుడు అమలులోనుండే క్రొత్తగంట యుద్ధము జరుగుచున్నంతకాలము అమలులో నుండగలదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినారు. ఈక్రొత్త సంటువల్ల నేటిలో ఉపాలకై విద్యుచ్ఛక్తినొసగవలసినకాలము, యుద్ధసామగ్రులను ఉత్పత్తిచేసే కార్ఖానాలకు కావలసిన విద్యుచ్ఛక్తి నొసగవలసిన కాలము. ఏక కాలమున కలియుట తప్పును. మరియు విద్యుచ్ఛక్తిని పుట్టించు స్టేషనులకు కావలసిన బొగ్గును రవాణా చేయుటకు కావలసిన వాగనులు యెక్కువగా మిగులు నని చెప్పుచున్నారు.

ఇండియాకు క్రొత్తరకపు అమెరికను విమానము.

ఇండియాకు ఇప్పుడు క్రొత్తరకపు అమెరికను విమానమొకటి ఒప్పగించినారు. అది అమెరికానుండి ఊ౨౪ గంటలలో వచ్చినది. మొత్తము ౧౧౩౦౦ మైళ్లుదాటినది.

డాక్టరు గిల్డరుగారు

ఇప్పుడు గాంధిగారితోకూడ నిర్బంధములోనున్న డాక్టరు గిల్డరుగారు అధికసంఖ్యాకులచే బొంబాయి మేయరుగారుగా యెన్నుకోబడిరి.

చైనీయవిజ్ఞానపు రాయబారము

చైనీయవిజ్ఞానపు రాయబారి వర్గము ఏప్రిలు ౩వతేదీన బెంగళూరులో ఇండియను సైన్సు ఇన్స్టిట్యూటును దర్శించిరి. అచ్చటి నాయకులైన డాక్టరు భాభాగారు భారతదేశపు సైంటిస్టులను, యింజనీరులను పరిచయము చేసిరి. సి. వి. రామన్ గారినివారు గొప్పభౌతికశాస్త్రవేత్తనుగా చెప్పిరి.

బెంగాలు గవర్నరును తొలగింపవలెనను ఆందోళన

కలకత్తానగరంలో మార్చి ౩౧వ తేది సాయంత్రం ప్రధానమంత్రి హక్ గారి [illegible] ఒక బహిరంగసభలో ప్రధానమంత్రి పదవినుండి [illegible] గవర్నరుగారు [illegible] [illegible]

జయప్రకాశ్ నారాయణ గారుచిక్కుటలేదు

పాట్నా, ఏప్రిలు ౧—

పోయిననవంబరు నెలాఖరు హజారీబాగుజెయిలునుండి పారిపోయిన జయప్రకాశ్నారాయణ గారిని పట్టియిచ్చుటకు ఉపయోగించునట్టివార్త నను తెలుపువారికి గాని ఇదివరలో ప్రకటించినట్లు రూ ౫౦౦౦లే నాక రూ ౧౦౦౦౦లు బహుమానము ఇవ్వబడునని ఆసాధారణ గెజెటులో ప్రకటించబడినది.

(యూ-ప్రె.)

పదవ ఆంధ్ర మహాసభ

పత్రికలలో వెలువడుచున్న వార్తలనుబట్టి ఈ మహాసభ , రాబోవు మేలునెలలో సమావేశమగునని తెలియుచున్నది ఆహ్వానసంఘ కార్యనిర్వాహకులు, యెన్నికలుజరిగి చాలకాలమైనది. ఇంతవరకు కార్యనిర్వాహకసంఘముయొక్క సమావేశము అయినట్లు తెలియుటలేదు. ఈ మహాకార్యమునకై సహకారము కావలయునని యొకవిజ్ఞప్తి ప్రకటింపబడియు చాలకాలమైనది. ఈలోగా అందులో యెంతవరకు సహకారము లభించినదియు, ఆహ్వానసంఘసభ్యుల మహాసభాధ్యక్షుల వారి కొరకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవియు, సభ యెప్పుడు జరుగనున్నదియు వివరములు తెలియుట లేదు. ప్రజలలో ఉత్సాహము కలుగుటకు ఆహ్వానసంఘ కార్యకలాపములవార్తలు ప్రకటనజరుగుచుండుట అవసరమునుట నిర్వివాదాంశము. ఆహ్వాన కార్యనిర్వాహకసంఘముకూడ చాలినంత ఉత్సాహముగా తెలిసియుండవలెను. [illegible] సమయమునకు [illegible] సంయుక్తకార్యదర్శులు యెన్నుకొనబడియుండిరని విన్నారము: వార్తలు యెప్పటికప్పుడు ప్రకటించుచు కష్టముకాదు. కనుక పనులు యెనుకవనములో జరుగుచున్నట్లు ఆంధ్రులకు తెలుపుట ఆహ్వానసంఘము శోభాయకమగును, మహాసభ జయప్రదముగా జరుగుటకు సహాయకారియగునని తోచుచున్నది.

ఈవిషయములను ముఖ్యముగా భావించి ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులకును, ప్రధాన కార్యదర్శులకును సూచించుచున్నాను.

ఒక ఆంధ్రుడు.

కొండా వెంకటరంగా రెడ్డిగారు

ఆకొండకు ఈకొండకు ఏమైనా సంబంధం ఉందా అని అన్నారు ఒకాయన. కొండా వేంకటప్పయ్యగారు బ్రాహ్మణులు. కొండా వెంకటరంగా రెడ్డిగారు బ్రాహ్మణేతరులు. ఇంటిపేరుమటుకు అసలు పేరులో ముప్పాలిక పడింది. నాయకత్వములోను పోటీపోటీకి వచ్చింది. గుణములోను తూకానుసరాసరిగా ఉంది. వయస్సులో నేకాస్త తేడా. ఖదిబారుండేది బ్రిటిషాంధ్రము. వీరిది నిజామాంధ్రము.

హైకోర్టు వకీలటగా! కాదయ్యా అడ్వొకేటు!! బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బీయా? కాదు. బి. ఎల్లా? కాదు! మరేమి? వారు ఇంగ్లీషును సాధించడానికి మెక్కిలకా లీవరును నాలుగుమార్లు చేపట్టి గురుకులాన్ని కూడా సాధించినారు. కాని కార్యబాహుళ్యము చేత పీ యసా-టీ పట్ అని ఉచ్చరించి చాలించుకొన్నారు. ఇంగ్లీషురానిది వకీలెట్లయినారంటారా? ఉర్దూలో, ఫారసీలో పరీక్షయిస్తే హైదరాబాదులో వకీలౌతారులెండి. అట్లయితే వారికి అరబీ ఫారసీ వచ్చునన్నమాట. లేదు వారికి అరబీ ఫారసీ రాదు. ఉర్దూమాత్రమే వచ్చు. బ్రిటిషిలాకా వారికి యిక్కడి పరిస్థితులు తెలియనందున ఇన్ని ప్రశ్నలు వేసి అవస్థపెట్టుతారు. అయితే యీ 'నైజాం'లో అంతా ఉర్దూగా ఉండే వ్యవహారం. ఆ ఛీ! అంత భయంకరంగా లేదులెండి.

కొండా వెంకటరంగారెడ్డిగారు తెనుగులో ఏమైనా గ్రంథాలు వ్రాసినారా? లేదు. కానివారు ఉర్దూలో శాస్త్రసంబంధంలో గ్రంథాలు వ్రాసినారు. వారు గ్రాంథికాంధ్రము మాట్లాడుతారు. బ్రిటిషాంధ్రులు వ్యావహారికాంధ్రము మాట్లాడితే మేము తెలంగాణ్యాంధ్రం మాట్లాడుతాము. వారి ఇంగ్లీషు వదవదా మాని ఉర్దూ గడబిడ.

బ్రిటిషాంధ్రనాయకులు ఉపన్యాసాలిచ్చేదానిలో దక్షులు. తెనుగులోనైతే ప. ఐ. పి. వేగంతో గుప్పించుతారు. 'నైజాం'లో అట్టి ఘనులు లేరు. ఆపాట్టిబుద్ధులవారు మంచివక్త అని అంతేనామంలేదు. మాడపాటివారు ముద్దుముద్దుగా మాట్లాడుతారు. ప్రతాపరెడ్డిగారు చీటికీ ఉరికివస్తారు. రావి మిత్రము ఒకటి తలచి ఒకటి అంటారు. మందుముల సోదరులు మూల్గుతారు. వారికిని తో ధైడను చేయగా కొండా వారు ఉంటారు.

ఇంతవరకు మరింకు చేస్తేనేమి తెలిసట్లు? కొండవారు ఇంగ్లీషురాదు, తెనుగు బాగారాదు, గొప్ప వక్త కాదు. అట్లయితే ఇంకేమున్నది ఆయన గొప్పతనం. ఈకాలంలో రంగం ఎక్కి ఏకధాటిగా [illegible] ఉపన్యాసం విసరేవారే గొప్పవారు. ఏదో ఒకరాగం అలవాటుచేసుకొని గొంతెత్తి పాడేవారే కవికోకిలలు, చతురాంగ [illegible] విదులు [illegible] విభ్రాజమానులే పండితమానులు. నేను సర్వజ్ఞున్ని ఆనేవాలకంతో నోరెత్తి తివా జాగ్రత్త అనే బెదిరింపుతో మా సభ్యులు [illegible] భయపడకుండా వాదాన్ని వదలి ప్రతిపక్షులను సంస్కృతవ్యంగ్యన్యాయములతో పత్యుత్తరించేవారే విమర్శకాగ్రేసర చక్రవర్తులు. మరి వెంకటరంగారెడ్డిగారు ధ్వన్యాలోకం చదువుకొన్నారా? అదికూడా లేదా! శాంతం పాపం. వారి "వక్రోక్తి జీవితము" సరిపడనే సరిపడదు.

మరేమున్నదండి వారిగొప్పతనం. ఏదో [illegible] గించకుండా రెండు ముక్కలలో చెప్పివేయండి అని అంటారా, వినండి.

మా కొండా వెంకటరంగారెడ్డిగారివంటి వకీళ్ల మొత్తం హైదరాబాదు రాజ్యంలో యిద్దరో ముగ్గురో అంతే! వారికాదాయం నెలకు ౧౦౦౦ రూపాయిలే. సర్ సప్రూకు నెలకు ౬౦ వేలట. [illegible] నెలకు ౨౦వేలు వచ్చేవట. ౧౦౦౦ రూ॥ వకీలు గొప్ప వకీలెట్లాయెను. హైదరాబాదులో నెలకు ౧౨ వేలు సంపాదించే వకీళ్లు కొందరున్నారు. కొందరు కక్షిదారులు స్వామి [illegible] అల్లుడు, చుట్టము, మిత్రుడు [illegible] అని విచారించుకొని అతనికి కోరిన "ఫీజు"ను ఇచ్చి కోర్టులో [illegible] నిలబెట్టుతారని వింటూ ఉంటాము. తాలూకాలలో [illegible] బండెడు పుస్తకాలలో, [illegible] కేసులలో గెలుపును పొందే వకీళ్లు కొందరు, [illegible] అని [illegible] కొందరు. [illegible]

[illegible] చెప్పితే [illegible] చాలా [illegible] ఈ నేల [illegible] సర్వమ.

చెప్పినట్లు [illegible] దాఖలు గట్టిగా ఉంటారు. ఫీజు విషయములో ఇంతకన్న నేనా నివల్ల కాదు అనియెన్నడును మాట్లాడినవారు కారు. తెలిసినవారు వెంటవెళ్లితే వారించి వచ్చి తేలండని తృప్తిపడుతారు. కొందరు పేదలపేసులేవ్వడియిచ్చే కక్షిదారులను కూడా పోషించారు. ఆవారను చేర్చేరూపాయా ఖర్చుల చీటీతో తీర్చుకొంటారు. కొండావారు చేసుపట్టిన తర్వాత ఖర్చులు లెక్క ప్రకారం తీసుకొంటారు. కక్షి వారును ఏపిదారంకలుగకుండా చాలా శ్రద్ధ తీసుకొంటారు. అన్యాయముగా ఒక పైసాకూడా లాగే ఆలోచన చేయరు. అంచుకొనేవారు వేమ వృత్తిలో విద్యలో గట్టివారైనా వారికి ఆదాయం మాత్రము తక్కువ. వారికిబంధువులైన అధికారులు లేరు. అధికారుల స్నేహానికి ప్రయత్నమే చేయరు.

రెడ్డిగారిది అత్రాపుబల్దాజిల్లాలోని మంగళారం అనే గ్రామం. వకీలువృత్తి ప్రారంభించిననాడు ఆగ్రామంపటేలుగిరి, ఆగ్రామములో పరుపాటి సేద్యముండింది. ఏదితో దానికి అయిదుగురుభాగస్థులు. వీరువకీలువృత్తి ప్రారంభించినతర్వాత వేరే నాలుగు గ్రామాలలో పటేలుగిరిని, భూములను, సంపాదించిరి. కాని అవన్నియూవారే అన్నవారుకారు. మూడేండ్ల క్రిందట సమిష్టికుటుంబవిభాజన జరిగెను. మీరందరు మీయిష్టం వచ్చినభాగాలు తీసుకోవలసినది. అందరును పసందుచేసుకొని తీసుకొన్న తర్వాత మిగిలినదే నాభాగం అనియన్నారు. అట్లే తీసుకొన్నారు. అట్లుజరిగినను ఒకభాగస్థుడు నాభాగం న్యాయంగా రాలేదని పేచీపెట్టుకొని రుచకరెడ్డిగారికి వచ్చినభాగం సంపాదించె మరికొంత లాగుకొనిపోయెను.

వీరువకాలతును ౩౦ ఏండ్లనుండి చేస్తున్నారు. అందరును తెలిసియుండిన కాలములో వీరిపటుంబములో ౨౨ వివాహాలైనవి. ప్రతివివాహానికి అయిన పండిజంగాను సర్వవ్యయమును పూర్తిగా శ్రీకొండావెంకటరంగారెడ్డిగారే భరించిరి. అందువారిసొంతసంతానములో ఒక్కరికైనా వివాహంకాలేదు. విభాగమైనతర్వాతనే అయ్యెను.

హైదరాబాదునగరంలోని ప్రతిప్రజాహితసంస్థకూ కొండావారినుండి విరాళాలు, నెల చందాలు, పొందుచూవచ్చినవి. వేమన గ్రంథాలయానికివారు ముఖ్యాధారభూతులు.

హైదరాబాదునగరంలో రెడ్డిహాస్టల్ ఒకటి కలదు. దీనియిల్లు రెండవరెడ్డిహాస్టల్. వీరిబంధువుల పిల్లలు ఎందరికైనా యిల్లప్పటికెన్ని, కిరియింటిలో భోజనవస్త్రగ్రంథాలను పొందుచూ వచ్చినారు. ఆవేకారు. 'వారికి ముక్కువొచ్చినా వైద్యునిపిలిపించి చికిత్సచేయించుతారు, చదువు వారికిబాగా ఒంటబట్టవలెనని ఇంగ్లీషు తెనుగుఉర్దూ భాషలనుబోధించే పండుత్లను నియమించి చదువు చెప్పింతురు. అట్టిపిల్లలపిల్లలరుచులనువీరుస్వయమునిర్దేశములేదు. అందరికినీఒకేవిధమగుభోజనఖాజనాములు, అల్పబుద్ధి, కుటిలత, ఆబద్ధము, ఇనునివారుగరు, అట్టిగుణాలుకలవారిని పరిహరింతురు. ఆశ్రిత్రుపాత్రమాన్ని దాచుకొనరు. మొగమోటపెరుగరు. వారియోగ్యవార్యాన్ని, సాధుత్వాన్ని, పురస్కరించుకొని శ్లేషంమవారికి ఏమన్న యొప్పసేవల్ని కొనసాగుచుండదు. కానివారిలో ఒక అనుపమానముగా నెందుబడియె చాలా చిత్రమగు విషయము.

అయితేవారు జెయిలుకు వెళ్ళలేదేమి? జెయిలుకువెళ్లితేనాయకుడు. ఒకనెలపాటుజెయిలుకు వెళ్ళేవారు సాధారణముగా తాము మహానాయకులమని అనుకొని పోనివారు నోరెత్తిలేనిమాటన గూర్చున్నవారికి దేశపరిస్థితులేమి తెలుస్తవి అనిమొదలుపెట్టేవారే. 'నైజాం' లో కూడా మొదలైందికదా! మరి శ్రీరెడ్డిగారు జెయిలుకెందుకు వెళ్లకపోయిరి. జెయిలుకు పోవలసిన స్థితివచ్చినదని యుండినాదిక్షఅనియుచెప్పగలిగినమహానాయకుడు కాసరాలేదని రెడ్డిగా రనుకొన్నట్లున్నది. జెయిలు అంటే ఓయమ్మా అని దద్దరిల్లి బొబ్బరించేవారు కారులెండి. నిజమైన అవసరంవచ్చిననాడు వారు వెళ్ళకమానరు. వారివెంట వేలకొలదిఅనుసరింపక మానరు. వారిలో అంతటివిశ్వాసం జనులకుకలదు.

ఏమ్మచ్చపోయంగ ఏముమైసారంగ
ఉంకించి ఉంకించి దుంకినాడు

అన్నవిధంగా చూడునాదెబ్బఅని మీసం పురిపెట్టి బుజముప్పరించి రంకవేసి సవాల్ వేసేవారు కారు శ్రీరెడ్డిగారు.

స్వయంకృషివల్ల వృద్ధికివచ్చినారు. ఒకరికి అపకారం చేసి యెరుగరు. వివాదాలకు దిగరు. ఎంత ఉంటారో అంతేచేస్తారు. ప్రజాహిత సంస్థలలో పైకంఇచ్చేవారున్నారుకాని ఆపైకాన్ని సరిగా వ్యయంచేసి లెక్కచెప్పేవారు అరుదుగానుంటారు పైసా పైసా లెక్కచెప్పేవారు ఒక్కమాడపాటివారు కానవచ్చుచున్నారు. వారివంటివారేమన రెడ్డిగారు. ఏసంఘసంస్థలు, కాని శాస్త్రి ల గిస్త్రీలంతా ప్రతాపరెడ్డిగారిపై వదలినారు. వాదించరు. వాదించి చీవాట్లుతినేవంరుకూడా ప్రతాపరెడ్డిగారికే అంటరున్నా కలబలుకొని అప్పజెప్పినారు. శ్రీకొండావారు హసన్ముఖులు. తనవారితప్పులుంటే హితుడైనవారు ఏమండీ ఇది తప్పుకాదాఅని యెత్తిచూపితే వికసన్ముఖులై అవునండీ నాదితప్పేనండి అని రొంటలో మృదువుగా ఒప్పేచ్చేవారు ఆక్షేపనచే యెందుకూ వేసింక మొదటుగా ఈయనను విమర్శించిరిని అని ఆయాసపడుతారు.

ఇట్టివిమచ్చట్లు ఇంకాచాలాకలవు. శ్రీకృష్ణుడు బోధించినట్లుగా గుణమే ప్రధానమంటారా అట్లయిన మా కొండా వెంకట రంగారెడ్డిగారు ఉత్తమనాయకులు. లోకులాటాపము మీద మిటారము అన్నట్లుగా అడంబరడింకిమడమదమాయితము కావలెనంటారా అట్లయిన వీరునాయకులు కానే కారు.

త్యాగమంటే జెయిలులో మాత్రమే లేదు. త్యాగానికెన్నో మార్గాలున్నవి. కొండావారి కన్న బహువిధత్యాగలక్షణాలు ఇతరులలో యెంత వెదకినా కానరావు. శ్రీరెడ్డిగారికి శతమానుదీర్ఘమాయుః అని చేతోకంగా శుభాశీస్సును మిత్రులందరమున్నూ సంపదలెనని కోరుతున్నాను.

"తిలకు మెమోరియల్ ఫండు"

[illegible]

ఫిలిప్సుగారి అమెరికా ప్రయాణము

భారతదేశానికి రూజ్వెల్టుగారి ప్రతినిధిగ వచ్చిన వి లియంఫిలిప్సుగారు తాము ఈదేశములో సంచార ముచేసి ఇంతవరకును తమకొన్న సమాచారములను రూజ్వెల్టుగారికి నివేదించుటకై అమెరికాకు కొంత [illegible]

బ్రిటను వాద్యతను వదలదు

[illegible]

ఆంధ్ర మహాసభకు నిషేధమును గవర్నరు తొలగించుట

[illegible]

బరారు యువరాజుగారు

[illegible]

హైదరాబాదులో

[illegible]

దర్శి చూడవలెను [illegible]

చిరునామా:—

మహబూబునకే మెహిందీ మొహల్లా, [illegible] హైదరాబాదు-దక్కను.

Khan and sons

భారతదేశంలో కొరడా శిక్షలు

[illegible]

గోలకొండపత్రిక

Golkonda Patrika 8

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominions

BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISFMENT

Volu 17 — No 9: | Published on every Monday and Thursday Hyderabad Dn | 12—4—1943

శ్రీ కృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయము

శ్రీ రామజయంత్యుత్సవం

[illegible] సాయంకాలము [illegible] గంటలకు [illegible] శ్రీ [illegible] గారి అధ్యక్షతలో శ్రీ రామజయంత్యుత్సవము జరుగును. [illegible] ఉపన్యాసము, [illegible] ఏర్పాటు చేయబడినవి. [illegible] ఉత్సవము [illegible] సభ్యులను [illegible] ఈ పత్రికాముఖమునగనే ఆహ్వానము [illegible] సభాభవనమునకు దయచేయ ప్రార్థన

విధేయుడు,

బిరుదు వెంకటశేషయ్య,

కార్యదర్శి.

[illegible]

శ్రీ సరస్వతి భజనసంఘముచే

శ్రీ రామనవమి మహోత్సవము

[illegible]

హోలీ వెండిరూపాయిలు చెల్లవు

[illegible] హైద్రాబాదురూపాయిలు [illegible] అంతకుపూర్వమువి అరు నెలలలోపల సర్కారీ కోశములోనికి ఇచ్చివేయవలెను. వాటికిబదులు క్రొత్తరూపాయిలు లేక నోట్లు ఇవ్వబడును. అరు నెలల తర్వాత ఆ రూపాయిలు చెల్లనేరవని హైద్రాబాదు ప్రభుత్వము వారు [illegible] ప్రకటించి యున్నారు.

[illegible] నవాబు [illegible] కోరినారు. [illegible] రూ. [illegible] రూ. [illegible]

... ...

హైద్రాబాదులో హిమాయతుసాగరు వద్ద [illegible] ప్రాంతీయలను [illegible] [illegible]

... ...

గాంధిమహాత్ముని ఆరోగ్యము

ఇటీవల గాంధిమహాత్ముని [illegible] డాక్టరు [illegible] గాంధిగారి [illegible]

డాక్టర్ బి. సి. రాయిగారు గాంధిమహాత్ముని [illegible] అనుమతి కోరగా [illegible] తెలిసినది. రాయిగారు [illegible]

ప్రకటన — మహాకమనజామత్ అబ్కారీ సర్కారెఆలీ

రెండవ సేమాహీ సన్ [illegible] బాబతు కల్లు అమదని చక్కాలు ఈమహాకములో క్రింద ఉదహరించిన తారీఖులయందు యివ్వబడును.

[illegible]

అందరు జాగీరుదారుగార్లు మరియు మక్తెదారుగార్లు పైననిర్ణయించిన తారీఖులలో చక్కాలు తీసుకునే ప్రయత్నం చేయవలసినది.

మదద్గార్ నాజంఅబ్కారీ.

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn. Editor S. Prathap Reddy, B.A., B.L.